

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ LAN ANH

**PHÂN TÍCH CÁC NHÂN TỐ
ẢNH HƯỞNG TỚI NĂNG LỰC CẠNH TRANH
CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TP VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ LAN ANH

**PHÂN TÍCH CÁC NHÂN TỐ
ẢNH HƯỞNG TỚI NĂNG LỰC CẠNH TRANH
CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TP VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Thanh Đức

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào tại Việt Nam.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và mọi thông tin trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 1 tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Lan Anh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin chân thành cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Quản Đào tạo, cùng các thầy, cô giáo trong trường Đại học Kinh tế Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Đặc biệt xin chân thành cảm ơn **PGS.TS Nguyễn Thanh Đức** đã trực tiếp chỉ bảo, hướng dẫn tận tình và đóng góp nhiều ý kiến quý báu, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo sở Kế hoạch đầu tư tỉnh Phú Thọ, Cục Thống kê tỉnh Phú Thọ, UBND thành phố Việt Trì tỉnh Phú Thọ, các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn thành phố Việt Trì đã tạo mọi điều kiện giúp đỡ cho tôi khi điều tra thực địa giúp tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 1 tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ VÀ BIỂU ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	4
4. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp mới của đề tài	4
5. Kết cấu của luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NĂNG LỰC CẠNH	
TRANH CỦA CÁC DNNVV	6
1.1. Cơ sở lý luận	6
1.1.1. Các quan niệm về Doanh nghiệp Nhỏ và Vừa (DNNVV)	6
1.1.2. Đặc điểm và vai trò của doanh nghiệp nhỏ và vừa trong nền kinh tế thị trường	9
1.1.3. Những vấn đề lý luận về năng lực cạnh tranh của các doanh nghiệp	18
1.2. Cơ sở thực tiễn về nâng cao năng lực cạnh tranh cho các DNNVV	29
1.2.1. Vai trò của DNNVV tại một số quốc gia và vùng lãnh thổ	29
1.2.2. Các chính sách trợ giúp phát triển DNNVV của một số nước trên thế giới	30
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	40
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	40
2.2. Mô hình nghiên cứu	40
2.3. Các giả thuyết	43

2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	44
2.4.1. Phương pháp thu thập thông tin	44
2.4.2. Tổng thể, cỡ mẫu và phương pháp chọn mẫu	44
2.4.3. Phương pháp phân tích số liệu	45
2.5. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu đánh giá năng lực cạnh tranh của DNNVV thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.....	47
2.5.1. Nhóm tiêu chí đánh giá các yếu tố quyết định năng lực cạnh tranh.....	47
2.5.2. Nhóm tiêu chí đánh giá các yếu tố cấu thành năng lực cạnh tranh và kết quả cạnh tranh của DNNVV.....	49
2.5.3. Chỉ tiêu phản ánh môi trường cạnh tranh của DNNVV	50
Chương 3. THỰC TRẠNG VÀ CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG TỚI NĂNG LỰC CẠNH TRANH CỦA CÁC DNNVV THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ	53
3.1. Khái quát tự nhiên, kinh tế xã hội thành phố Việt Trì.....	53
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	53
3.1.2. Điều kiện kinh tế	54
3.1.3. Điều kiện văn hoá, y tế, giáo dục	57
3.2. Tình hình phát triển của DNNVV trên địa bàn thành phố Việt Trì.....	58
3.2. Phân tích, đánh giá thực trạng NLCT của các DNNVV Thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ.....	65
3.2.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến môi trường kinh doanh của các DNNVV Thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	65
3.2.2. Phân tích khả năng cạnh tranh của các DNNVV Phú Thọ thông qua phân tích nhân tố và hồi quy tương quan	74
3.3. Kết luận về năng lực cạnh tranh của DNNVV Thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	82

Chương 4. QUAN ĐIỂM, ĐỊNH HƯỚNG VÀ CÁC GIẢI PHÁP NÂNG CAO NĂNG LỰC CẠNH TRANH CHO CÁC DNNVV TỈNH PHÚ THỌ	85
4.1. Quan điểm, phương hướng nâng cao năng lực cạnh tranh của DNNVV	
Thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	85
4.1.1. Các quan điểm nâng cao NLCT	85
4.1.2. Phương hướng nâng cao năng lực cạnh tranh	85
4.1.3. Phương hướng nâng cao NLCT	86
4.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao năng lực cạnh tranh của các DNNVV	
Thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	87
4.2.1. Nhóm giải pháp về phía nhà nước Trung ương	87
4.2.2. Nhóm giải pháp về phía chính quyền địa phương	91
4.2.3. Nhóm giải pháp về phía DNNVV	94
4.3. Kiến nghị đối với Nhà nước nhằm nâng cao khả năng cạnh tranh của các doanh nghiệp vừa và nhỏ ở Việt Trì	101
4.3.1. Hoàn thiện chính sách thương mại và công nghiệp	101
4.3.2. Hoàn thiện chính sách tài chính tín dụng	102
4.3.3. Hoàn thiện chính sách thuế	102
4.3.4. Hoàn thiện chính sách công nghệ đào tạo	103
4.3.5. Hoàn thiện chính sách đầu tư	103
4.3.6. Hoàn thiện chính sách thị trường	104
KẾT LUẬN	106
TÀI LIỆU THAM KHẢO	108
PHỤ LỤC	111

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CNH - HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CTCP	Công ty cổ phần
DN	Doanh nghiệp
DNNN	Doanh nghiệp Nhà nước
DNNVV	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
DNTN	Doanh nghiệp tư nhân
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GNP	Tổng sản phẩm quốc dân
NDT	Nhân dân tộc
NLCT	Năng lực cạnh tranh
PCI	Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TP	Thành phố
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
UBND	Ủy ban nhân dân
VAT	Thuế giá trị gia tăng
WTO	Thương mại quốc tế

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1:	Các nguồn lực và khả năng của doanh nghiệp.....	23
Bảng 1.2:	Các loại dịch vụ hỗ trợ phát triển kinh doanh.....	27
Bảng 2.1:	Thang đo yếu tố tác động đến năng lực cạnh tranh của DNNVV.....	46
Bảng 3.1:	Một số chỉ tiêu chủ yếu của thành phố Việt Trì giai đoạn năm 2009 - 2011	56
Bảng 3.2:	Số lượng DN thành lập mới trên địa bàn Thành Phố.....	59
Bảng 3.3:	Lao động trong doanh nghiệp Thành Phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ (2011-2013).....	60
Bảng 3.4:	Số doanh nghiệp hoạt động phân theo ngành kinh tế	61
Bảng 3.5:	Doanh thu bình quân của DNNVV thành phố Việt Trì giai đoạn 2011 - 2013	63
Bảng 3.6:	Một số chỉ tiêu kết quả kinh doanh của DNNVV Thành Phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	64
Bảng 3.7:	Chỉ số thành phần của CPI tỉnh Phú Thọ giai đoạn từ 2007 tới 2013	71
Bảng 3.8:	Đặc điểm của doanh nghiệp	75
Bảng 3.9:	Đặc điểm cơ bản và trình độ học vấn của người chủ/ quản lý DN	76
Bảng 3.10:	Kinh nghiệm và đặc điểm gia đình của chủ/ quản lý DNVVN của Việt Nam	76
Bảng 3.11:	Kết quả phân tích nhân tố khám phá dựa trên pattern matrix	77
Bảng 3.12:	Các tiêu chí đánh giá độ tin cậy và độ giá trị của thang đo	79
Bảng 3.13:	CR, AVE, MSV, và ASV của các nhân tố.....	79
Bảng 3.14:	Sự phù hợp của hàm Hồi Quy trong phân tích nhân tố ảnh hưởng tới NLCT của DNNVV	80
Bảng 3.15:	Ước lượng các hệ số của hàm hồi quy	81

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ VÀ BIỂU ĐỒ

Hình 1.1:	Mô hình chuỗi giá trị của M. Porter	21
Hình 3.1:	Bản đồ Thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	53
Sơ đồ 2.1:	Mô hình nghiên cứu đề xuất	43
Biểu đồ 3.1:	Cơ cấu DNNVV của Việt Trì năm 2013	58
Biểu đồ 3.2:	Chỉ số PCI của tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2007 - 2013	70
Biểu đồ 3.3:	Chỉ số thành phần của Phú Thọ	73
Biểu đồ 3.4:	So sánh các chỉ tiêu thành phần năm 2012 - 2013.....	74